

2025 жылдың нәтижесі бойынша «Ілияс Жансүгіров атындағы Жетісу университеті» КЕАҚ парниктік газдар шығарындылары туралы ақпарат

«Ілияс Жансүгіров атындағы Жетісу университеті» КЕАҚ (бұдан әрі Университет) GHG Protocol корпоративтік стандартына сәйкес парниктік газдар шығарындыларын (ПГ) бағалау және азайту бойынша белсенді жұмыс істейді. Бұл стандарт парниктік газдарды, соның ішінде көмірқышқыл газын (CO₂), метанды (CH₄) және азот оксидін (N₂O) есепке алу және есеп беру үшін ең көп қолданылатындардың бірі болып табылады. Осы саясат аясында Университет тұрақты даму және көміртегі ізін азайту мәселелерінде ашықтыққа ұмтылады.

Шығарындыларды бағалау әдістемесі Университет GHG Protocol шеңберінде бірнеше негізгі стандарттарды қолданады:

1. Корпоративтік стандарт: шығарындыларды бүкіл ұйым деңгейінде бағалау.
2. Жобалардан шығарындыларды есепке алу стандарты: нақты жобаларға байланысты шығарындылар мен қысқартуларды бағалау.
3. Жеткізу тізбегіндегі шығарындыларды есепке алу стандарты: жеткізу тізбегіне байланысты шығарындыларды есепке алу.

Сонымен қатар, Университет ұйымдар мен жобалар деңгейінде парниктік газдар саны мен есептілігі бойынша талаптар мен нұсқаулар беретін ISO 14064 стандартын қолдана алады. 2025 жылға арналған шығарындыларды бағалау 2024 жылы Университет өзінің ПГ шығарындыларына түгендеу жүргізді, оның нәтижелері төменде келтірілген:

1. Электр энергиясынан CO₂ шығарындылары:

$$CO_2 (electricity) = (1000 \text{ electricity usage per year (kWh)}) \times 0,84 = (1000 \times 360401) \times 0,84 = 302,4 \text{ metric tons}$$

2. Автомобильдерден CO₂ шығарындылары:

$$CO_2 (cars) = (\text{number of cars entering your university} \times 2 \times \text{approximate travel distance of vehicle each day inside campus only (KM)} \times 240) / 100 \times 0,02 = (2000 \times 2 \times 5 \times 240) / 100 \times 0,02 = 5,1 \text{ metric tons}$$

3. Жалпы CO₂ шығарындылары:

$$CO_2 (total) = CO_2 (electricity) + CO_2 (cars) = 302,4 + 5,1 = 307,5 \text{ metric tons}$$

Осылайша, университеттің көміртегі ізі 2023 жылы 307,5 метрикалық тоннаны құрады. 2025 жылдан 2029 жылға дейінгі мақсаттар Университет өз алдына ПГ шығарындыларын азайту бойынша мынадай мақсаттар қояды:

1. Жыл соңына қарай шығарындылардың жалпы көлемінің 10% - ға төмендеуі.
2. Кезеңнің соңына қарай жаңартылатын энергия көздерін пайдалану үлесін 30% - ға дейін ұлғайту.
3. Студенттер мен қызметкерлерге тұрақты даму және көміртегі ізін азайту бойынша тұрақты оқыту бағдарламаларын жүргізу.

«Ілияс Жансүгіров атындағы Жетісу университеті» КЕАҚ климаттың өзгеруіне қарсы күрес жөніндегі жаһандық күш-жігерге белсенді қатысуға ұмтылады. 2025-2029 жылдар аралығындағы парниктік газдар шығарындыларын Бағалау саясаты тұрақты білім беру ортасын құруға және экологиялық жауапты қоғамды қалыптастыруға бағытталған. Университет өзінің экологиялық тиімділігін арттыру және көміртегі ізін азайту бойынша жұмысты жалғастырады.